

آبادي

پنځلس ورځنۍ

توانيدل چې خپل اقتصاد ته پرمختيا ورکړي. د شلمې پيړۍ په اوږدو کې بيا ټکنالوژۍ دومره پرمختګ وکړ چې بشر يې د ژوند يو نوي پړاو ته داخل کړ. د ټکنالوژۍ په برکت تخنيکي وسايلو نور هم پرمختګ وکړ او له دې سره جوخت په بېلا بېلو سکتورونو کې تحول رامنځته شو. د چټک ترانسپورت په رامنځته کېدو سره سوداګرۍ وده وکړه او په خوا کې يې کمپيوټر، انټرنېټ او نورو ارتباطي وسايلو دومره اسانتياوې رامنځته کړې چې په اسانۍ سره يې تصور هم گران کار دی. دا مهال د ټکنالوژيکي پرمختګونو پر بنسټ که د کرنې سکتور دی، يا هم د صنعت، زده کړو، سوداګرۍ او نور ټول د پرمختګ پړاو ته داخل شوي دي. په لنډ ډول که ووايو چې ټکنالوژۍ د اقتصادي پرمختګ په برخه کې چټک تحول رامنځته کړی او اوس داسې ښکاري چې له ټکنالوژۍ پرته اقتصادي پرمختګ ناشونی ښکاري. د افغانستان اسلامي امارت د ټکنالوژۍ د فرهنگ د دودېدو په موخه په لومړي ځل په هېواد کې د مخابراتو او ټکنالوژۍ نندارتون جوړ کړ. اسلامي امارت هڅه کوي چې د همدې نندارتون له لارې وښيي چې غواړي په مخابراتي او ټکنالوژيکي برخه کې ترسره شوي پرمختګونه هېوادوالو ته وړاندې کړي. تر دې مهاله اسلامي امارت د مخابراتو او ټکنالوژي په برخه کې پرمختګونه کړي چې ښې بېلګې يې له مخابراتي خدمتونو څخه يې برخو سيمو ته د مخابراتي خدمتونو رسول دي. دغه راز د اسلامي امارت له لوري په برېښنايي حکومتولۍ کې هم مهم پرمختګونه شوي چې ښه بېلګه يې څه موده وړاندې د امارتي ادارو له پاره د رسمي اسنادو جوړ شوي سيستم تطبيق و. خلاصه دا چې اسلامي امارت د ټکنالوژۍ پراختيا او پرمختګ ته ژمن دی او هڅه کوي چې په بېلا بېلو سکتورونو کې له نوې ټکنالوژۍ گټه پورته کړي. په همدې برخه کې ځوان استعدادونه وروزي، افغانستان له نړۍ سره سيال او پر مټ يې د هېواد اقتصاد غښتلی او پر خپلو پښو ودروي.

نندارتونونه د اقتصادي بازار په پراختيا کې ډېر اهميت لري. د نندارتونونو په جوړېدو سره د هېواد په صادراتو کې زياتوالی راځي، ځکه د نندارتونونو له لارې توليدات او محصولات پانگوالو، سوداګرو او عامو خلکو ته معرفي کېږي او دا د دې لامل گرځي چې د يادو توليداتو او محصولاتو له پاره بازار پيدا او په لوړه کچه وپلورل شي. اسلامي امارت د نندارتونونو اهميت ته په کتو د بېلا بېلو توليداتو او محصولاتو د معرفي کېدو له پاره نندارتونونه جوړ کړي دي. د ۱۴۰۵ کال د اسد مياشتې په څلورمه د لومړي ځل له پاره د مخابراتو او ټکنالوژۍ نندارتون جوړ شو. دغه نندارتون د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري پرانيستل شو. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د ياد نندارتون په پرانيستونډه کې وويل، په اوسني عصر کې د ټکنالوژۍ پرمختګ او د اړيکو د ټينګولو وسايل د هېوادونو د مهمو لومړيتوبونو په سر کې قرار لري او دې پرمختګ د نړۍ د سيالۍ ډګر گرم ساتلی دی. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال زياته کړه، د عصر د غوښتنې مطابق د ټکنالوژۍ او مخابراتو په برخه کې پرمختګ کول زموږ مسؤليت دی او د افغانستان اسلامي امارت غواړي چې په تدريجي توګه له خپلو موجوده امکاناتو څخه په گټه اخيستې ځان په دې برخه کې له سيمې او نړۍ سره سيال کړي. دا يو واقعيت دی چې په نننۍ نړۍ کې د هرې برخې په ځانګړي ډول اقتصادي پرمختګ په ټکنالوژۍ پورې تړلی دی، ځکه بشري پرمختګ او لاسته راوړنې د تخنيکي مهارتونو په اساس رامنځته شوي دي. له صنعتي انقلاب څخه وروسته د نړۍ په مختلفو سيمو کې اختراعات لکه د بخار ماشين، د حمل او نقل وسايل، سمندري لارې او هوايي کرښې رامنځته او د وخت په تيريدو په دې برخو کې ټکنالوژيکي بدلونونه راغلل. يو شمېر هېوادونو د همدې وسايلو پر مټ زيات اقتصادي پرمختګ وکړ او ځينې نور بيا د بېلا بېلو لاملونو له امله ونه

محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له ښاغلي جمشيد خواجهيف سره وليدل

۲ صفحه

د سوداګرۍ پراختيا لپاره د شيرخان بندر ظرفيت لوړېږي

۲مه صفحه

عزيزي انرژي شرکت د لس زره مېگاواټه برېښنا د توليد لپاره ټول تخنيکي وسايل پېرلي

۳مه صفحه

رامنځته کول؛ د ترانزيتي زېربناوو د ظرفيت لوړول؛ د گمرکونو پراختيا؛ افغانانو ته د ويزې ورکړې اسانه کول او د انرژۍ او مشترکو زېربناوو په برخه کې همکاري مهمه وبلله. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال وويل، موږ باور لرو چې د افغانستان او ازبکستان ترمنځ پراخې همکاري نه يوازې دوه اړخيزې اقتصادي اړيکې لوړې کچې ته رسوي، بلکې دا به په سيمه کې د نورو گاونډيو هېوادونو لپاره د ښه گاونډيتوب يوه غوره بېلگه هم واوسي. ورپسې د ازبکستان د لومړي وزير مرستيال ښاغلي جمشيد خواجه ييف خبرې وکړې. هغه وويل، د ازبکستان او افغانستان سوداگري د تېر په پرتله د پام وړ زياته شوې چې اوسنۍ کچه يې ۱۰.۶ ميليارډ ډالرو ته رسېږي. هغه زياته کړه، چمتو دي چې په افغانستان کې د ازبک پانگوالو له لوري د پيل شوو پروژو چارې لا چټکې، ستونزې يې حل او هغه نوې پروژې پيل کړي، چې د دواړو هېوادونو د اقتصادي ودې او پرمختگ لپاره مهمې بلل کېږي. هغه همدارنگه وويل، چمتو دي چې په افغانستان کې په بېلابېلو کانونو کې پانگونه وکړي او پر دې سربېره له افغانستان څخه د غوښې او بڼې واردات هم زيات کړي. د هغه په خبره، ازبک لوري چمتو دي چې د زينک ډبرو د پروسس لپاره په حيرتان کې د ۵۰ ميليون ډالرو په ارزښت فابريکه هم جوړه کړي. ښاغلي خواجه ييف د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال سره خبرو کې زياته کړه، د ترانسپورت او انرژۍ، کرنې پراختيا، بانکي چارو، سوداگرۍ او اقتصادي اړيکو د زياتوالي او همداراز په مختلفو برخو کې به د افغانانو د ظرفيت لوړونې په موخه راغلي ازبک مسوولين د اسلامي امارت له اړوندو ادارو سره گډ کار وکړي.

محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له ښاغلي جمشيد خواجه ييف سره وليدل

ترمنځ د گډ عمل پلان پر لا ښه تطبيق ټينگار وکړ او ويې ويل چې دا د دواړو لورو د اقتصادي ودې په برخه کې مهم رول لوبوي. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د کابل او تاشکند تر منځ د سوداگريزو، اقتصادي او ترانزيتي همکاريو د تسهيل او پراختيا لپاره ازبکستان ته له افغانستان څخه د صادراتي توکو د لېږدوونکو وسايطو د تگ راتگ پر وړاندې د شته خنډونو لړې کول؛ له چين، منځنۍ اسيا او روسيې څخه راتلونکو افغاني ترانزيتي مالونو ته د معافيت ورکول؛ د منځنۍ اسيا، روسيې او چين بازارونو ته د افغانستان د زراعتي محصولاتو، وچو او تازه مېوو، خوراكي توکو، قيمتي معدني موادو د صادراتو په برخه کې د ازبکستان له لوري د اسانتياوو

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د ۱۴۰۵ کال د اسد مياشتې په څلورمه نېټه د ارگ په چهارچنار ماڼۍ کې د ازبکستان د لومړي وزير له مرستيال ښاغلي جمشيد خواجه ييف او مل پلاوي سره وليدل. د دې ليدنې پرمهال د دواړو هېوادونو ترمنځ د اقتصادي، سوداگريزو، پانگوني او ترانزيتي همکاريو د پراختيا په اړه خبرې وشوې. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د کابل او تاشکند ترمنځ د اړيکو پراختيا او ثبات، د دواړو هېوادونو د اقتصادي گټو ترڅنگ د سيمه ييز ثبات لپاره هم گټور وبلل او زياته يې کړه، د افغانستان اسلامي امارت چمتو دی چې له ټولو شته ظرفيتونو په استفادې دا اړيکې لا بياوړې او پراخې کړي. محترم ملا صاحب د دواړو هېوادونو

د گمرک، گودامونو، تخليپ او بارگيرۍ خدماتو د وړاندې کولو په موخه د لوجستيکي مرکز د جوړولو لپاره بوديجه ځانگړې او دغه مرکز جوړ کړي.

په غونډه کې ټولگټو وزارت ته هم هدايت وشو، څو د کتای دهليز د فعالولو لپاره، چې د ايکو اقتصادي همکاريو سازمان په واسطه د ايران - افغانستان - تاجکستان او قرغزستان ترمنځ رامنځته شوی، د افغانستان په خاوره کې د اړتيا وړ ريلي تاسيسات جوړ کړي. همدا ډول په غونډه کې پرېکړه وشوه څو امارتي شرکتونه خپله داغمه اوسپنه ملي پراختيا شرکت ته وسپاري او دغه شرکت يې د

د سوداگرۍ پراختيا لپاره د شيرخان بندر ظرفيت لوړېږي

د دې وړانديزونو له مخې به د ماليې، کورنيو چارو او نور ښکېل وزارتونه او ادارې په شيرخان بندر کې لازمي زېربناوې ايجاد او شته زېربناوو ته به پراختيا ورکړي. همداراز به له تاجکستان سره په همغږۍ د دغه بندر په کاري ساعتونو کې زياتوالي راولي، څو زيات شمېر ترانسپورتي موټرو ته د تگ راتگ زمينه برابره شي. همدا ډول ماليې وزارت ته هدايت وشو، څو په شيرخان بندر کې

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د اقتصادي کمېسيون نوبتي غونډه د ۱۴۰۵ لمريز کال د اسد مياشتې په شپږمه نېټه په مرمينه ماڼۍ کې جوړه شوه. غونډې ته د ترانسپورت او هوايي چلند وزارت له لوري د شيرخان بندر له لارې له تاجکستان، قرغزستان او چين سره د سوداگرۍ پراختيا په موخه يوشمېر وړانديزونه وړاندې او له بحث وروسته تاييد شول.

پروسس له لارې تولید کېدونکي په معیارونو برابر ګول
سیخ په لویو امارتي پروژو کې وکاروي. په غونډه کې د
معیار او کیفیت ادارې له لوري وړاندې شوي ۳۷ معیارونه
او ۱۲ د آزمایشېت طریقې هم تایید شوې. دغه معیارونه او
د آزمایشېت طریقې د کرنیزو محصولاتو، خوراکي توکو،
درملو، ساختماني موادو، مخابراتو او الکترونیک، کیمیا او
پلاستیک، روغتیايي سامان الاتو او یوشمېر نورو برخو اړوند
دي، چې د هېواد اوسني وضعیت او نړیوالو معیارونو په پام
کې نیولو سره جوړ شوي دي. د غونډې په پای کې د
یوشمېر تعقیبي موضوعاتو راپورونه هم وړاندې او په اړه یې
اړوندو ادارو ته لازمي لارښوونې وشوې.
پورته پرېکړې د نهایي تصمیم نیونې په موخه د عالیقدر
امیرالمؤمنین شیخ صاحب حفظه الله دفتر ته واستول شوې.

وړاندې کړ. د راپور له مخې، د کابل ولایت په نغلو سیمه
کې د ۱۰۰ مېگاواټه لمريزې برېښنا، د پروان ولایت په
باریکاب سیمه کې د ۱۰۰ مېگاواټه لمريزې برېښنا او په
غزني ولایت کې د ۱۳۱ مېگاواټه لمريزې برېښنا پروژو د
امکان سنجې مطالعات بشپړ او د برېښنا د پېر تر لاندې یې
لاسلیک شوي. کمېټې په خپل راپور کې زیاته کړه چې په
ساحو کې عملاً د پروژو چارې پیل شوې دي. د دې
ترڅنګ، په تخار ولایت کې له ډېرو سکرو څخه د ۱۶۵
مېگاواټه برېښنا، په بغلان ولایت کې له ډېرو سکرو څخه
د ۳۵۰ مېگاواټه برېښنا، د نغلو او غزني سېسټېشنونو
جوړولو او د کابل ولایت له تره خېل سیمې څخه تر صنایع
سبز پورې د انتقالي لین غځولو پروژو پر تخنیکي
موضوعاتو بحثونه جریان لري، چې ژر به نهایي شي. دې
کمېټې د کارونو د چټکتیا په موخه خپل وړاندیزونه هم
شریک کړل. د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال د دې
کمېټې د لاسته راوړنو ستاینه وکړه او اړوندو امارتي ادارو
ته یې د کارونو د لا چټکتیا په موخه لازمي لارښوونې وکړې
او سپارښتنه یې وکړه چې د دوه اوونیو په جریان کې دې په
یو شمېر برخو کې پاتې کارونه بشپړ او راپور دې د
اقتصادي معاونیت له مقام سره شریک کړي. محترم ملا
عبدالغني برادر اخوند د عزيزي انرژۍ پانګونې شرکت ته د
پوره همکارۍ ډاډ ورکړ او ترې وېي غوښتل چې خپل
کارونه په ښه ډول او ټاکلي وخت بشپړ کړي

عزيزي انرژۍ شرکت د لس زره مېگاواټه برېښنا د تولید لپاره ټول تخنیکي وسایل پېرلي

ټول تخنیکي وسایل پېرلي چې ژر به یې هېواد ته د لېږد
چارې پیل کړي. هغه زیاته کړه، په نږدې وخت کې به په
هېواد کې د سرطان ناروغیو د درملنې لوی روغتون د
جوړولو کارونه هم پیل کړي.
ورپسې د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت په مشرۍ د
اړوندو امارتي ادارو او عزيزي انرژۍ پانګونې شرکت له
استازو څخه جوړې شوې تخنیکي کمېټې خپل راپور

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني
برادر اخوند د ۱۴۰۵ لمريز کال د سرطان میاشتې په ۳۰مه
نېټه په خپل کاري دفتر کې د هېواد له ملي سوداګر او
پانګوال ښاغلي میرویس عزيزي او د هغه له تخنیکي ټیم
سره وکتل.
د عزيزي انرژۍ پانګونې شرکت عمومي رییس میرویس
عزيزي وویل، د لس زره مېگاواټه برېښنا د تولید لپاره یې

کمپسيون مشرتابه ته وړاندې کړي. په منظور شويو او تعديل شويو پروژو کې د پکتيا ولايت په جاني خيلو ولسوالۍ کې د روغتون جوړولو، په ځينو ولايتونو کې د مخابراتي خدمتونو وړاندې کولو او د برېښنا د توزیع او انتقال او همداراز د کابل ښار د يوشمېر داخلي سړکونو جوړول او د پاتې چارو بشپړول شامل دي. منظورې شوې پروژې د افغانستان اسلامي امارت له لوري تمويلېږي.

تدارکاتو کمپسيون د شاوخوا ۱.۳ ميليارد افغانيو په ارزښت ۱۳ پروژې منظوري کړې

۱.۳ ميليارد افغانيو په ارزښت ۱۳ پروژې منظوري شوې او په ۱۶ پروژو کې يولس تعديلونه راغلل. همداراز د يوې پروژې قرارداد لغوه او د څلورو پروژو د تدارکاتي پروسو او قيمتونو په اړه ټاکلو شويو کمېټو ته دندې وسپارل شوې، خو يې هراړخيزه څېړنه ترسره او راپور يې د تدارکاتو

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د تدارکاتو کمپسيون نوبتي غونډه د ۱۴۰۵ لمريز کال د اسد مياشتې په لومړۍ نېټه په مرمينه ماڼۍ کې جوړه شوه. غونډې ته له اجنډا سره سم ۳۴ پروژې د منظوري لپاره وړاندې شوې. له بحث وروسته د

ټکنالوژۍ د فرهنگ د ترويج او بهبود په برخه کې د دې نندارتون جوړېدل مهم وبلل او زياته يې کړه چې د ټکنالوژۍ په پرمختگ سره په کارونو کې شفافيت، د عوايدو سم مديريت، د وخت سپما، د پروسو اسانتيا او په چارو کې د خطا کمول تضمينوي. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند وويل، له نړۍ سره د سيالي او مساوي پرمختگ لپاره اړينه ده چې د ژوند په هره برخه کې د پرمختللي ټکنالوژۍ له صنعت څخه استفاده وکړو او زياته يې کړه «دا مسووليت هم شرعا او هم اخلاقاً موږ او تاسې ته راجع دی چې ځانونه له نړۍ سره سيالان کړو». د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال دغه نندارتون د افغان ځوانانو د استعدادونو د ودې، د دوی له نوښتونو څخه د ملاتړ او د تخنيکي پروگرامونو له لارې د هېواد د مبتکر نسل لپاره اړين وبله او هيله يې څرگنده کړه، چې د داسې نندارتونونو په اساس به د اسلامي امارت، خصوصي سکتور، علمي بنسټونو او نوښتگرو ځوانانو ترمنځ همکاري زياته او گران هېواد به د ټکنالوژۍ او ډيجيټلي پرمختگ په ډگر کې نور هم مخکې ولاړ شي. په پای کې محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په هېواد کې د بې کارۍ ستونزو دحل په برخه کې هېوادوالو ته ډاډ ورکړ، چې اسلامي امارت په ټول توان هڅه کوي، چې په هېواد کې دننه هېوادوالو ته د کار زمينه برابره کړي. محترم ملا صاحب وويل، په همدې موخه اسلامي امارت په مختلفو سکتورونو کې لويې پراختيايي پروژې پيل کړې دي، سوداگرۍ وده کړې او د خصوصي سکتور د فعاليتونو د اسانتيا لپاره مالياتي تخفيفونه ورکړل شوي، چې ډېرو هېوادوالو ته پکې د کار زمينه برابره شوې، خو په خبره يې، د بې کارۍ کچې کمولو په موخه لا نورو هڅو ته اړتيا ده.

محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ د نندارتون پرانيسته وکړه

برخه کې پرمختگ کول زموږ ستر مسووليت دی او د افغانستان اسلامي امارت غواړي چې په تدريجي توگه له خپلو موجوده امکاناتو څخه په گټه اخيستنې ځان په دې برخه کې له سيمې او نړۍ سره سيال کړي. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په دې برخه کې د سيمې د اتصالي نقطې په توگه د هېواد جغرافيوې موقعيت مهم وبله او وېي ويل، «افغانستان کولی شي جنوبي اسيا له منځنۍ اسيا سره د ډېټا د ترانزيت په برخه کې وصل کړي». محترم ملا صاحب وويل، د اسلامي امارت په بياځلي حاکميت سره افغانستان د مخابراتو او ټکنالوژۍ په برخه کې پرمختگونه کړي، ډېرې محرومې سيمې تر مخابراتي پوښښ لاندې راغلې، په ډيجيټلي حکومتولۍ کې مهم پرمختگونه شوي، چې ښه بېلگه يې څه موده وړاندې د امارتي ادارو لپاره د رسمي اسنادو جوړ شوي سيستم تطبيق دی. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د ۱۴۰۵ کال د اسد مياشتې په څلورمه نېټه د افغانستان نړيوال نندارتون مرکز کې د مخابراتو او ټيکنالوژۍ په برخه کې د لومړني جوړ شوي نندارتون پرانيسته وکړه. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال په لومړي سر کې په هېواد کې د وروستيو سيلابونو له امله د هېواد په مختلفو سيمو، په ځانگړي ډول نورستان ولايت کې زيانمنو شويو هېوادوالو ته تسليت ووايه، شهيدانو ته يې جنت الفردوس او پيانون ته يې د عاجلې روغتيا دعا وکړه. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند وويل چې په اوسني عصر کې د ټکنالوژۍ پرمختگ او د اړيکو د ټينگولو وسايل د هېوادونو د مهمو لومړيتوبونو په سر کې قرار لري او دې پرمختگ د نړۍ د سيالي ډگر گرم ساتلی دی. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال زياته کړه، د عصر د غوښتنې مطابق د ټکنالوژۍ او مخابراتو په

پکتیکا او فراه) کې د لمړیزې برېښنا د تولید طرحه د بحث له پاره وړاندې شوه. له هر اړخیز بحث وروسته پرېکړه وشوه، چې د افغانستان برېښنا شرکت د یوې میاشتې په جریان کې یاده طرحه له اړوند شرکت سره په هر اړخیز ډول وڅیړي او خپل راپور دې د پانګونې بین‌الوزارتي کمیټې ته وړاندې کړي. غونډې ته د خصوصي سکتور له لوري د مزارشریف د نایب اباد سب سټیشن د پراختیا او لوژستیکي مرکز د جوړولو په تړاو د وړاندې شوې طرحې په اړه د ټولګټو وزارت راپور هم وړاندې شو. له بحث وروسته پرېکړه وشوه چې د ښکېلو ادارو له خوا دې وړاندې شوې طرحه په مقایسوي ډول و ارزول شي او پایله دې د پانګونې بین‌الوزارتي کمیټې سره شریکه شي.

د پانګونې بین‌الوزارتي کمیټې غونډه جوړه شوه

جوړه شوه. غونډې ته د خصوصي سکتور له لوري د هېواد په شپږو ولایتونو (ارزګان، دایکندي، غور، زابل،

د پانګونې بین‌الوزارتي کمیټې نوبتي غونډه د ۱۴۰۵ لمريز کال د سرطان په ۳۰ مه نېټه په مرمړینه ماڼۍ کې

سایر مواد لازم، د در داخل کشور بدست آمده میتواند، بخشی از قالین‌های تولیدشده در بازارهای داخلی به فروش می‌رسد، اما بخش عمده آن به بازارهای خارجی صادر می‌شود. بر اساس ارقام رسمی، در سال ۱۴۴۷ قمری، بیش از ۷۶۰ هزار متر مربع قالین به کشورهای روسیه، ایالات متحده امریکا، استرالیا، کشورهای اروپایی، کانادا، ترکیه و نیز شماری از کشورهای عربی و افریقایی صادر شده است. ارزش قالین صادرشده در سال گذشته به ۱۴ میلیون دالر امریکایی می‌رسید که در مقایسه با گذشته افزایش را نشان می‌دهد. هموطنان مشغول در این صنعت از حمایت امارت اسلامی ابراز خوشی می‌کنند. امارت اسلامی تعرفه واردات قالین‌ها و فرش‌های مشابه خارجی را افزایش داده، مالیات بر مواد اولیه را به گونه قابل ملاحظه کاهش داده و به منظور بازاریابی برای قالین‌های افغانی، نمایشگاه‌هایی را در داخل کشور و نیز در شماری از کشورهای خارجی از جمله چین، ازبیکستان، هند، ترکمنستان، بنگله دیش، ایران و آذربایجان برگزار کرده است. به گفته هموطنان، قالین‌های تولیدشده در افغانستان اکنون با نام و نشان افغانستان به بازارهای خارجی صادر می‌شوند و به دلیل کیفیت بالا و طرح‌های زیبا، شهرت جهانی بیشتری کسب کرده اند.

یک میلیون تن از هموطنان کشور در صنعت قالین‌بافی مصروف کار اند

از هموطنان کشور به گونه مستقیم و غیرمستقیم در صنعت قالین‌بافی مصروف کار اند. هموطنان از این وضعیت ابراز خرسندی می‌کنند، که می‌توانند نیازهای زندگی خود را در داخل کشور به خوبی تأمین نمایند. تمام مواد اولیه مورد نیاز برای قالین‌بافی از جمله رنگ، تار و مواد بسته‌بندی و

امارت اسلامی افغانستان به صنایع دستی، به خصوص صنعت قالین‌بافی، توجه خاص کرده است. در چهار سال گذشته، این صنعت نسبت به گذشته رشد بیشتر داشته و میزان صادرات آن به بازارهای خارجی به گونه چشمگیر افزایش یافته است. در حال حاضر، حدود یک میلیون تن

نصب سيستم تهويه مطابق معياره‌اي جديد صحتي،
اکسيجن طبي، اعمار پارکينگ جديد برای موترها،
مسجد، جاده‌ها، ساحات سبز و برخی پروژه‌های کوچک
ديگر می‌باشد. اعمار بخش‌های جديد شفاخانه الشفاء و
ترميم اساسی ساختمان‌های کهنه ۱۰۴ ميليارد افغانی
هزينه بر می دارد که از بودجه امارت اسلامی افغانستان
پرداخت می شود. اين شفاخانه پس از تکميل، برای
صدها تن از شهروندان خدمات روزانه را در بخش‌های
جراحی قلب، پیوند کلیه، همودياليز، تداوی سرطان،
جراحی عمومی، بخش‌های داخله و صدری، بخش‌های
مراقبت‌های ویژه، بخش‌های عاجل، لابراتوارها،
کلينیک‌ها و تعدادی از بخش‌ها، مطابق معياره‌اي طبي
ارائه خواهند کرد. امارت اسلامی افغانستان علاوه بر
فراهم ساختن سهولت برای شهروندان خود در ساير
عرصه‌های زندگی، متعهد به عرضه خدمات باکيفيت در
عرصه صحت می باشد. به همین منظور، سعی و تلاش
می کند تا شفاخانه‌های جديد عمومی را در بیش از ۳۰۰
ولسوالی کشور احداث نماید و همچنان شفاخانه‌های
مهم و بزرگ را دوباره احيا و معياری سازند.

کار ترميم شفاخانه الشفاء ۶۰ درصد تکميل شده است

خواهد شد. اين کارها شامل بازسازی اساسی ساختمان
های کهنه و معياری ساختن آنها، اعمار تعمير جديد
شش طبقه سراپا، اعمار ساختمان دو طبقه جديد
اکسيجن، نصب سيستم کاملاً جديد هوا طبي و واکيوم،

کار اعمار بخش‌های جديد شفاخانه الشفاء و بازسازی
برخی بخش‌ها با در نظر داشت تمام معياره‌اي
ساختمانی و طبي توسط شرکت انکشاف ملی تکميل
گردیده و کار باقی مانده تا پايان سال ۱۴۰۵ تکميل

تخفيف‌های مالیاتی؛ نوید تازه برای تاجران و سرمایه‌گذاران

نحب الله

تخفيف‌های جديد مالیاتی

بر اساس هدايت عاليقدر اميرالمؤمنين شيخ صاحب حفظه‌الله
تعالی، مؤرخ ۱۴۴۸/۱/۱۴ هجری قمری، تخفيف‌های جديد
مالیاتی در بخش‌های شرکت‌ها، اشخاص حقیقی، انتقال
اموال منقول و غیرمنقول و همچنان فروش تیل و گاز منظور
شده است. مطابق این هدايت، به استثنای شرکت‌های
استخراج معادن، تمامی اشخاص حقوقی، از جمله

تجارتی و اقتصادی می‌شود. بر اساس این بسته، مالیات بر
عوايد شرکت‌ها و مراکز صحتی خصوصی از ۲۰ فیصد به ۱۰
فیصد کاهش یافته، حد معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی
از ۶۰ هزار افغانی به ۱۲۰ هزار افغانی افزایش یافته و
مالیات انتقال اموال نیز از یک فیصد به نیم فیصد کاهش
یافته است. در اینجا، به گونه مختصر به تخفيف‌های جديد
وزارت مالیه و مزایای آن پرداخته می‌شود.

مقدمه

امارت اسلامی افغانستان در ادامه مساعد نمودن تسهیلات
بیشتر برای صنعت و تجارت، بسته جدیدی از تخفيف‌های
مالیاتی را در چهار بخش اعلام کرده است. این تخفيف‌ها
به هدايت عاليقدر اميرالمؤمنين حفظ الله تعالی برای
حمایت از تاجران و سرمایه‌گذاران در نظر گرفته شده و
شامل تسهیلات و امتیازات بیشتری برای فعالیت‌های

گذشته، با روی کار آمدن امارت اسلامی افغانستان، به منظور ایجاد تسهیلات بیشتر برای تاجران و کاهش مشکلات مالیه دهندگان، ۱۳ نوع معافیت و تخفیف مالیاتی وضع شده است. با وجود برخی مشکلات، ایجاد تخفیف های مالیاتی و سایر تسهیلات اقتصادی سبب شده است که تجارت کشور رشد کند. بر اساس معلومات اداره عواید و گمرکات، با وجود بسته بودن برخی مسیرهای تجارتي، حجم تجارت افغانستان در سال گذشته پنج فیصد افزایش یافته است. در کشوری که فعالیت های اقتصادی با مشکلات روبه رو می باشند، کاهش یا تخفیف مالیات می تواند زمینه مناسب تری را برای فعالیت تاجران و سرمایه گذاران مساعد سازد. این تخفیف ها هزینه های شرکت های تولیدی و سکتور خصوصی را کاهش می دهد و در نتیجه، سطح تولید افزایش می یابد، فرصت های جدید کاری ایجاد می شود و توان رقابتی تولیدات داخلی نیز تقویت می گردد. همچنین، این اقدام می تواند سرمایه گذاران داخلی و خارجی را به سرمایه گذاری در بخش های مختلف اقتصادی تشویق نمایند. در درازمدت، گسترش فعالیت های اقتصادی، افزایش شمار شرکت ها و توسعه نهادهای مالیاتی، موجب افزایش دوباره عواید حکومت خواهد شد. از همین رو، کارشناسان اقتصادی

انجام دهند. نهادهای مربوط امارت اسلامی، در کنار جمع آوری عواید، مدیریت مؤثر منابع مالی عامه و حفظ ثبات اقتصادی، بر تطبیق آن سیاست های مالی تمرکز دارند که زمینه رشد پایدار اقتصادی و جذب سرمایه گذاری را مساعد سازد.

ارزش اقتصادی تخفیف های مالیاتی جدید

تخفیف های مالیاتی جدید که به هدایت عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی منظور شده اند، تنها یک تسهیل اداری نیستند، بلکه یکی از وسایل مهم سیاست اقتصادی به شمار می روند که می توانند زمینه تشویق سرمایه گذاری، افزایش تولید و صادرات و ایجاد فرصت های جدید کاری را مساعد سازند. این سومین بار است که به هدایت عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله تعالی تخفیف های خاص مالیاتی منظور می شود و هدف از آن، فراهم سازی تسهیلات بیشتر برای هموطنان و تجار است. کاهش مالیات، هزینه های تولید و تجارت را کاهش می دهد و در نتیجه، می تواند به کاهش قیمت ها نیز کمک کند. تخفیف های مالیاتی در واقع نوعی حمایت از سکتور خصوصی و تولید داخلی است که زمینه رشد صنعت، افزایش سرمایه گذاری و توسعه فعالیت های اقتصادی را مساعد می سازد. در پنج سال

شرکت ها و مراکز صحنی خصوصی، پس از اعلام این بسته، به جای ۲۰ فیصد، ۱۰ فیصد مالیات بر عواید پرداخت خواهند کرد. همچنین، بر اساس تخفیف های منظور شده، پیش از این اشخاصی که عاید سالانه آنان تا ۶۰ هزار افغانی بود، از پرداخت مالیات معاف بودند، اما اکنون این سقف دو برابر شده و افرادی که عاید سالانه آنان تا ۱۲۰ هزار افغانی باشد، از پرداخت مالیات معاف هستند. علاوه بر این، اشخاصی که عاید سالانه آنان از ۱۲۰ هزار تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار افغانی باشد، ۱۰ فیصد مالیات پرداخت می کنند و کسانی که عاید سالانه شان بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار افغانی باشد، مکلف به پرداخت ۱۵ فیصد مالیات هستند. بر اساس تخفیف های منظور شده از سوی عالیقدر امیرالمؤمنین، مالیات انتقال اموال منقول و غیرمنقول نیز از یک فیصد به ۰٫۵ فیصد کاهش یافته است؛ یعنی در حالی که پیش از این یک فیصد مالیات اخذ می شد، از این پس این میزان به نیم فیصد کاهش یافته است. همچنان، عمده فروشان تیل و گاز که این مواد را در ذخیره گاه های خود نگهداری کرده و به صورت عمده بر اساس تن به فروش می رسانند، مکلف اند فی تن، ۵۰ افغانی مالیات ثابت پرداخت کنند و اشخاصی که دفتر یا ذخیره گاه مخصوص تیل و گاز ندارند، اما تیل و گاز را به صورت کمیشن کاری به فروش می رسانند، مکلف اند مالیات ثابت سالانه را مطابق درجات زیر بپردازند:

- فروشندگان درجه اول تیل و گاز به صورت کمیشن: ۱۰۰ هزار افغانی در سال؛
- فروشندگان درجه دوم تیل و گاز به صورت کمیشن: ۷۰ هزار افغانی در سال؛
- فروشندگان درجه سوم تیل و گاز به صورت کمیشن: ۵۰ هزار افغانی در سال؛
- فروشندگان درجه چهارم تیل و گاز به صورت کمیشن: ۲۵ هزار افغانی در سال.

بر اساس تخفیف های جدید، اشخاصی که تیل و گاز را به صورت تن خریداری و به صورت کیلوگرام به فروش می رسانند، از جمله سیکوها و سایر فروشندگان مشابه، مکلف اند فی تن، ۸۰ افغانی مالیات پرداخت نمایند. هدف از این تخفیف ها و تسهیلات آن است که هموطنان بتوانند مکلفیت های مالیاتی خود را به سادگی و در زمان معین

مساعد می سازد، بلکه در طویل المدت می تواند نقش مؤثری در تأمین ثبات اقتصادی، افزایش تولید، تقویت سرمایه گذاری و تحقق توسعه پایدار اقتصادی ایفا نمایند.

تجارتی گسترش پیدا کند و پروسه رشد اقتصادی کشور بیش از پیش تقویت گردد. به همین ترتیب، تخفیف های مالیاتی نه تنها زمینه رشد و توسعه سکتور خصوصی را

تخفیف های مالیاتی را یکی از سیاست های مؤثر اقتصادی برای تحقق رشد پایدار، حمایت از سکتور خصوصی و جذب سرمایه گذاری می دانند. تخفیف های مالیاتی، همراه با مساعد بودن فضای مناسب سرمایه گذاری، اطمینان حقوقی و نظام اداری شفاف که امارت اسلامی ایجاد کرده است، می تواند نقش مهمی در تقویت اقتصاد کشور، کاهش بیکاری و افزایش عواید عمومی ایفا کند.

نتیجه گیری

در مجموع، اعلام تخفیف های مالیاتی از سوی امارت اسلامی، یک اقدام مهم اقتصادی در زمینه توسعه فعالیت های اقتصادی، حمایت از سکتور خصوصی و تشویق سرمایه گذاری در کشور به شمار می رود. انتظار می رود که با تطبیق این تخفیف ها، سطح تولید افزایش یابد، فرصت های کاری بیشتری ایجاد شود، فعالیت های

اندازه	پولي واحد	پېرل	پلورل
۱۰۰۰	هندي کلداری	₹۷۴۷	₹۷۴۸
۱	انگلیسی پوند	₹۸۶,۴۰	₹۸۶,۶۰
۱	سعودي ريال	₹۱۷,۵۵	₹۱۷,۵۷
۱	اماراتي درهم	₹۱۷,۹۴	₹۱۷,۹۶
۱	چيني ين	₹۹,۷۳	₹۹,۷۴

اندازه	پولي واحد	پېرل	پلورل
۱	امريکايي ډالر	₹۶۵,۹۰	₹۶۵,۹۵
۱۰۰۰	پاکستاني کلداری	₹۲۲۹	₹۲۳۰
۱۰۰۰	ایراني تومن	₹۰,۳۴	₹۰,۳۵
۱	اروپايي يورو	₹۷۵,۰۰	₹۷۵,۲۰
۱	روسي روبل	₹۰,۸۳	₹۰,۸۳

د بهرنيو اسعارو بيبې

د کابل په شهزاده سراي کې د افغانۍ پر وړاندې د بهرنيو اسعارو د نن ورځې بيبې

